

پرورش جوجه کبک

سیستم‌های پرورش پرورش کبک در روش صنعتی به سه شکل پرورش بر روی بستر، قفس‌های دسته جمعی و قفس‌های انفرادی صورت می‌گیرد. پرورش روی بستر یا زمین از هزینه اولیه کمی برخوردار بوده ولی بازده اقتصادی کمتری خواهد داشت. در این روش سعی می‌شود که از پنبندی سالن جهت نگهداری جفت‌های ۲۰ قطعه‌ای استفاده شود تا نزاع و جنگ میان گله کمتر باشد و به همان نسبت میزان نطفه‌درآوری تخم‌های تولیدی نیز افزایش می‌یابد. قابل توجه است که در سیستم پرورش در صورت پنبندی نکردن سالن مقدار تخم‌های تولیدی غیرقابل جوجه‌کشی افزایش یافته و میزان جوجه‌کشی نیز از حد پایین‌تری برخوردار است. در روش قفس اگرچه هزینه پرورش افزایش می‌یابد و سرمایه ثابت بیشتری برای تولید لازم است ولیکن مزایایی دربر دارد.

در سیستم نسبت نرها و ماده‌ها، تولید تخم نطفه‌دار، میزان خوراک مصرفی و کنترل بیماری راحت‌تر و بهتر صورت می‌گیرد. علاوه بر این تراکم در واحد سطح نیز افزایش یافته و تعداد بیشتری را می‌توان پرورش و تولید نمود. فضای مورد نیاز برای پرورش الف- ۱ تا ۴ هفتگی ۱۰۰ قطعه در هر متر مربع ب- ۵ تا ۹ هفتگی ۵۰ قطعه در هر متر مربع ج- ۱۰ تا ۱۷ هفتگی ۲۵ قطعه در هر متر مربع فضای مورد نیاز برای گله مولد 1- در سیستم پنبندی ۱۵ قطعه در هر متر مربع (نر و ماده) بدون احتساب راهرو وسط و فضای تخم‌گذاری 2- هنگام محاسبه فضا به ازاء هر ۳ متر مربع پنبندی، ضروریست ۰/۲۴ متر مربع فضای تخم‌گذاری در نظر گرفته شود 3- فضای مورد نیاز با احتساب راهرو وسط و مکان تخم‌گذاری ۱۱ قطعه کبک مولد برای هر متر مربع خواهد بود

جایگاه پرورش کبک محلی را که کبک‌ها در آن پرورش می‌یابند اصطلاحاً جایگاه می‌گویند. جایگاه پرورش کبک می‌بایستی از نوع پرورش تبعیت کند بدین معنی که جایگاه پرورش کبک گوشتی با جایگاه پرورش کبک تخم‌گذار و سالن‌هایی که به صورت قفسی تجهیز شده‌اند تفاوت محسوسی دارد که در جای خود تشریح خواهند شد ولی قبل از هر چیز اشاره و تاکید بر چند نکته ضروری است.

اول اینکه کبک‌ها پرنده‌گانی عادت پذیر هستند و خود را با شرایط مختلف وفق می‌دهند ولی با این حال می‌بایستی حداقل امکانات را برای آنها فراهم نمود. دوم اینکه قبل از ساخت جایگاه برای کبک می‌بایست ضوابط نظام دامپروری کشور که حدود، فواصل و شرایط سالن‌های پرورش ماکیان را مشخص می‌کند در نظر گرفت.

بدین معنی که می‌بایستی از سازمان جهاد کشاورزی استان مربوطه پروانه تاسیس اخذ نمود. بنابراین قبل از تهیه زمین برای ایجاد مزرعه پرورش کبک، بهتر است به واحد صدور پروانه معاونت امور دام سازمان جهاد کشاورزی استان مراجعه نموده و با کارشناسان آن واحد مذاکره و محل و موقعیت زمین را به اطلاع آنها برسانید تا با در نظر گرفتن ضوابط نظام دامپروری کشور، اقدامات لازم انجام شود. ضمن آنکه بعد از دریافت موافقت اصولی؛ ادارات دامپزشکی، محیط زیست، میراث فرهنگی، امور اراضی و ... می‌بایستی درخصوص بلامانع بودن ایجاد واحد پرورشی کبک اعلام نظر نمایند.

در هر صورت برای ایجاد یک مزرعه پرورش کبک توجه به موارد زیر ضروری است:

- ۱- زمین محل احداث جایگاه پرورش کبک می‌بایستی حداقل ۱۰۰۰ متر با مزارع پرورش ماکیان در اطراف، فاصله داشته و از مناطق مسکونی دور بوده و جاده‌های ارتباطی کوتاه و مناسبی داشته باشد.
- ۲- بهتر است زمین مزبور در جهت دریافت باد از سمت مزارع دیگر پرورش طیور و کارخانه‌های آلاینده نباشد.
- ۳- بهتر است زمین محل احداث جایگاه در مناطق پست و در معرض سیل و طوفان و بادهای تند نباشد.

۴ - آب مورد استفاده می بایستی از نقطه نظر شوری و املاح مورد توجه قرار گرفته و هم چنین موانع غیر بهداشتی نیز نداشته باشد.

۵ - کف سالن های محل پرورش می بایستی حداقل ۴۰ تا ۵۰ سانتیمتر بلندتر از سطح زمین اطراف بوده و شیب مناسب (حداقل ۳ درصد) داشته باشد تا در صورت شستشو، آب های آلوده امکان خروج از سالن را داشته باشند .

۶- دیوارها و کف سالن به صورت اصولی عایق کاری شوند تا امکان تبادلات گرما و سرما ناخواسته در فصول مختلف سال از بین برود.

۷- سالن ها شرقی غربی ساخته شوند بدین معنی که یک طول سالن به سمت جنوب و طول دیگر به سمت شمال باشد تا امکان دریافت نور خورشید با هدف از بین بردن میکروب های احتمالی را داشته باشد .

یک روش قدیمی با هدف پرورش کبک مولد، نگه داری این پرنده در سالن هایی است که متصل به اتاق پرواز با کف توری (سیمی) هستند. در این روش، کبک ها به بیماریهای سر سیاه، کوکسیدیوز، کرم های چینه دان و روده آلوده نمی شوند. اتاق های پرواز می تواند از بعد از جوجه کشی مورد استفاده قرار گیرند. در واقع جوجه ها از دو هفتگی در اتاق های پرواز قرار می گیرند. اندازه اتاق های پرواز را می توان تغییر داد اما باید به اندازه کافی بزرگ باشد و امکان پرواز در آن وجود داشته باشد. اندازه اتاق پرواز می تواند به عرض حدود ۳.۵ و طول ۲۸ متر باشد.

چشمه های توری کف معمولاً حدود ۲.۵ سانتیمتر است. هر کبک ۵۰ سانتیمتر مربع فضا در اتاق پرواز نیاز دارد. پرورش کبک در قفس های ثابت نیز محقق می شود. بدین منظور قفس هایی با اندازه هر قفس ۱.۵ در ۰.۷ متر و با ارتفاع حدود ۰.۴ متر پیشنهاد شده است. تقریباً ۲۵ پرنده در هر واحد تا سن ۱۴ هفتگی نگه داری می شوند. شیب کف هر واحد ۱۰ درصد در نظر گرفته می شود.

یک منبع آب اتوماتیک در بیرون قفس نصب می شود و آب تازه و خنک برای پرندگان مهیا می گردد. سینی های فلزی زیر توری کف قفس را می توان به راحتی تمیز کرد .

نیازهای تاسیساتی یک واحد پرورش کبک

با توجه به نوع و سیستم پرورش، یک مزرعه پرورش کبک می بایستی دارای قسمت های زیر باشد(بند ۴ ویژه واحدهایی است که کبک مولد به منظور تولید جوجه یک روزه پرورش می دهند

۱. سالن های پرورش

۲. انباردان

۳. انبار تجهیزات

۴. ساختمان جوجه کشی

۵. اتاق کار

۶. ساختمان سرایدار یا اتاق کارگران

مراحل پرورش کبک دو روز قبل از جوجه دراوری

۱. مادر مصنوعی را روشن کنید.

لامپ گرم کننده مادون قرمز یا مادر مصنوعی تشعشعی باید طوری تنظیم شود که حدود ۶۰ تا ۷۵ سانتی‌متر بالاتر از کف قرار گرفته و نور مناسب برای همه جوجه‌ها در حلقه حفاظتی تأمین شود. مادر مصنوعی را مکرراً بررسی کنید تا دمای مناسب ۲۵ تا ۲۸ درجه سانتی‌گراد در لبه گرم کننده و در ۲.۵ سانتی‌متری بالای کف موجود باشد

۲. حلقه اطراف مادر مصنوعی را طوری تنظیم کنید که کوران هوا را کاهش دهد و جوجه‌ها را از تجمع یا سرگردان شدن دور منبع گرما حفظ کند. یک حلقه با ارتفاع ۴۵ سانتی‌متری از چوب، کارتن یا فلز در اطراف مادر مصنوعی عموماً استفاده می‌شود. حلقه باید به اندازه کافی بزرگ باشد با قطر ۶-۷ متر بطوری که جوجه‌ها بتوانند از گرمای اضافی مادر مصنوعی دوری کنند و با قرار دادن مقوا گوشه‌های زاویه‌دار را از بین ببرید که این امر از تجمع جوجه‌ها در گوشه‌ها جلوگیری می‌کند. دانخوری‌های استوانه‌ای آویزان دستی یا اتوماتیک بعد از اینکه جوجه‌ها به سن یک هفته‌ای رسیدند قابل استفاده هستند

۳. مجدداً دمای مادر را بررسی کنید. یک روز قبل از جوجه آوری دانخوری‌ها و آبخوری‌ها را پر کنید و آنها را بطور یکنواخت در اطراف مادر قرار دهید. حداقل سه دانخوری کوچک و سه آبخوری مخزنی کوچک باید استفاده شود. ارتفاع آب در منبع آبخوری برای جوجه‌های در مرحله شروع باید خیلی کم باشد، ترجیحاً از شیشه‌های یک لیتری که مخصوص پرورش کبک ساخته شده است استفاده شود.

اگر از آبخوری مخزنی استفاده می‌کنید در کف آن سنگ یا سنگریزه قرار دهید تا از رفتن جوجه‌ها به داخل آن و غرق شدن آنها جلوگیری شود. کبک‌های مسن‌تر می‌توانند از آبخوری‌های مخزنی که برای جوجه مرغ‌ها طراحی شده است استفاده کنند. قبل از اینکه جوجه‌ها از آب آبخوری استفاده کنند باید اجازه دهید دمای آب موجود در آن به دمای سالن برسد. آبخوری‌ها باید به اندازه کافی از مادر فاصله داشته باشند تا از گرم شدن زیاد آب جلوگیری شود

۴. جوجه‌ها را به خوردن غذای اضافی وادار کنید. حیره شروع کننده باید روی کاغذهای زبر یا سینی دانخوری و یا در پوست تخم کبک تازه متولد شده قرار گیرد. از کاغذ نرم یا هرگونه مواد لیز و نرم که باعث سرخوردن جوجه‌ها و در نتیجه پیچش پای آنها بشود استفاده نکنید.

هفته اول

۱- چندین بار در روز وضعیت مرگ و میر گله را بازرسی کنید.

بیماری، استرس، کارکرد نامناسب دستگاه مادر و دیگر شرایط می‌توانند موجب تلفات جوجه‌ها شوند.

حرارت دستگاه باید روی ۲۸ درجه سانتی‌گراد تنظیم شود

۲- علائم راحتی پرندگان را مشاهده کنید. اگر آنها زیر دستگاه مادر جمع می‌شوند دما خیلی پایین است. اگر جوجه‌ها اطراف دستگاه مادر پخش می‌شوند به این معنی است که دما خیلی بالا است. شرایط مطلوب زمانی است که جوجه‌ها در اطراف مادر یکنواخت پخش شوند

۳- بعد از روز پنجم در مناطق دارای آب و هوای معتدل و یا روز هشتم در مناطق سرد سیر حفاظ دور مادر برداشته می‌شود. جوجه کبک‌ها معمولاً قادرند از روز نهم از روی حفاظ دور دستگاه پرواز کنند

۴- دانخوری‌ها و آبخوری‌ها را بصورت روزانه و یا در صورت بیشتر تمیز و پر کنید. بندریج دانخوری‌ها و آبخوری‌ها را با انواع بزرگترشان جایگزین کنید. شروع این کار در پنجمین و ششمین روز است.

در اولین هفته، تعدادی از دانخوری‌ها و آبخوری‌ها را در ارتفاع بالاتر از ۵ الی ۷ سانتی‌متر با سیم‌هایی که بشقاب‌ها را پوشانده قرار دهید. همه بشقاب‌ها باید در پایان هفته دوم استفاده شوند

۵. جوجه های مرده را سریعاً خارج کنید

۶. اضافه کردن محلول ویتامین به آب جوجه‌های تازه متولد شده در طول هفته اول پرورش مفید می‌باشد.

هفته دوم

- ۱- دمای مادر را به ۲۵ درجه سانتی‌گراد کاهش دهید
- ۲- دانخوری‌ها و آبخوری‌های کوچک را به تدریج جایگزین کنید. هرگز اجازه ندهید آنها در منطقه مادر خالی باقی بمانند. بعد از اینکه جوجه‌ها به سن یک هفتهگی رسیدند می‌توانند از دانخوری‌های استوانه‌ای آویزان دستی یا اتوماتیک استفاده کنند. اگر دانخوری‌های آویزان استفاده می‌شود، سطح بالای سینی باید همسطح پشت جوجه‌ها باشد
- ۳- دانخوری‌ها و آبخوری‌ها حداقل یکبار در روز تمیز شوند. هفته سوم، چهارم و پنجم دمای مادر را به ازاء هر هفته ۱/۸ درجه سانتی‌گراد کاهش دهید تا اینکه دما به ۲۱ درجه سانتی‌گراد برسد. به تمیز کردن و پر کردن مجدداً دانخوری‌ها و آبخوری بطور روزانه ادامه دهید. تا جایی که امکان دارد تهویه را بهتر کنید بطوری که دمای مناسب در سالن ایجاد شده و از کوران هوا نیز جلوگیری شود. هفته ششم جوجه‌ها را به پن‌های رشد انتقال دهید. در صورت نیاز آنها را نوک چینی کنید. جیره را عوض کرده و به جیره رشد تغییر دهید

پرورش کبک گوشتی

به منظور پرورش کبک‌های گوشتی لازم است. از سالن و مادر مصنوعی استفاده شود. بدین منظور جوجه‌های یک روزه پس از انتقال از جوجه‌کشی به سالن پرورش منتقل و در زیر مادر مصنوعی قرار داده می‌شوند. در این شرایط درجه حرارت سالن ۲۸ و حرارت زیر مادر مصنوعی ۳۶ درجه سانتی‌گراد تنظیم می‌گردد.

با افزایش سن جوجه کبک‌ها هر هفته ۱.۸ درجه سانتی‌گراد از حرارت مادر مصنوعی کاسته تا به ۲۸ درجه سانتی‌گراد رسانده شود. استفاده از محافظ در ابعاد ۲×۲ متر توصیه می‌گردد.

دانخوری و آبخوری در داخل محافظ قرار داده می‌شود. رطوبت داخل سالن باید در حد ۹۵ درصد تنظیم گردد تا از بروز مسائل و مشکلات پرورشی جلوگیری شود. جوجه‌های پرورشی پس از یک ماه به داخل قفس‌های پرورش منتقل شده و به مدت ۱۲ هفته در این سیستم پرورش داده شده و پس از زمان مقرر برای کشتار آماده می‌شوند.

پرورش گله مادر

پرورش کبک با خرید مولدهای پنج ماهه شروع می‌شود پس از خرید گله مولد و نگهداشتن آن در یک دوره پنجاه روز روشنایی، فعالیت کبک‌های ماده برای تخم‌گذاری آغاز می‌شود.

کبک در سن ۴ ماهگی به بلوغ جسمی و در ۶/۵ ماهگی به بلوغ جنسی می‌رسد، به عبارت دیگر طول مدت نگهداری تا شروع تولید ۲۷ هفته (۶/۵ ماه) است.

طول دوره تولید ۶۲ هفته (۱۵ ماه) و به شرح زیر است

- طول دوره اول تولید ۱۵ هفته (۳/۵ ماه) - (مدت آمادگی برای شروع مرحله دوم تولید ۱۱ هفته (۲/۵ ماه) - (طول دوره دوم تولید ۱۵ هفته (۳/۵ ماه) - (مدت آمادگی برای شروع مرحله سوم تولید ۶ هفته (۱/۵ ماه) - (طول دوره سوم تولید ۱۵ هفته (۳/۵ ماه) (برای شروع کار و موفقیت بیشتر، تامین نژاد خوب از اساسی‌ترین گزینه‌ها می‌باشد.

شرایط یک گله ایده‌آل در زیر آورده شده است

۱. گله باید از لحاظ همخونی در حد لاین مادر اولیه بوده تا تکثیر، تولید و پرورش در حد استاندارد بوده و بازدهی مطلوب داشته باشد. این شاخص از مهمترین گزینه‌های موفقیت است
۲. تعداد تخم‌گذاری در هر دوره پرورش حداقل عدد باشد -
۳. مقاوم بودن گله مذکور در برابر بیماریها
۴. هیچ گونه نقص عضوی در پرنده وجود نداشته باشد .
۵. داشتن چنگال‌های بلند که در جفت‌گیری موثر بوده و باعث بالا بردن درصد نطفه‌دار بودن تخم‌ها می‌شود.

جفت‌گیری

- دو روش برای جفت‌گیری کبک‌ها وجود دارد. یکی اینکه دو به دو در قفس‌های جداگانه جفت‌گیری داده شوند و یا اینکه به طور جمعی و گروهی نگهداری شوند.
- در روش جفت‌گیری گروهی نگهداری پرندگان نر و ماده به نسبت ۱ به ۳ یا ۱ به ۴ و به طور جمعی می‌باشد. در سیستم جفت‌گیری دوتایی تعداد تخم هر ماده حدود ۶۰ عدد و در روش گروهی حدود ۴۰ عدد در فصل تخم‌گذاری می‌باشد.

تلفات دوره پرورش-

۱. میزان تلفات قبل از انتخاب مولد تا سن ۱۸ هفتگی ۱/۵ درصد بطور ماهانه می‌باشد
۲. میزان تلفات بعد از انتخاب تا سن تولید ۱/۵ درصد بطور ماهانه در نظر گرفته می‌شود
۳. میزان تلفات در دوره تولید ۱/۵ درصد در ماه، و در کل دوره پرورش ۴/۵ درصد محاسبه می‌شود .

تغذیه کبک

کبک‌ها باید تغذیه نخستین خود را با ۲۸ درصد پروتئین آغاز کنند. پروتئین این جیره غذایی در سن سه تا شش هفتگی به تدریج به ۲۴ درصد کاهش داده می‌شود و سپس تا مرحله بلوغ و دوران نگهداری این مقدار به ۱۷ درصد می‌رسد.

تغذیه این پرندگان ۲۴ ساعت پس از خروج از تخم باید شروع شود. جیره غذایی آن مشابه جیره مرغ گوشتی است. انرژی مورد نیاز کبک در جیره پیش‌دان در حدود ۳۰۰۰ کیلو کالری در هر کیلوگرم جیره می‌باشد.

احتیاجات انرژی و مواد مغذی مورد نیاز کبک در جدول زیر آورده شده است.

میزان مصرف خوراک در دوره دوم پرورش (از ۱۸ هفتگی تا ۲۷ هفتگی) بطور میانگین ۴۰ گرم در روز است .

میزان مصرف خوراک در دوره استراحت بطور میانگین ۲۷ گرم در روز است .

ویژگی‌های تخم کبک

تخم کبک به رنگ یکدست زرد متمایل به سفید با تعداد زیاد لکه‌های قهوه‌ای با اندازه‌ها و شکل‌های متفاوت روی پوسته می‌باشد.

وزن تخم‌ها از ۱۶ تا ۲۵ گرم متفاوت (متوسط ۲۱ گرم) و دوکی شکل، با طول متوسط ۴۲ میلی‌متر و عرض ۲۱ میلی‌متر هستند. ضخامت پوسته تخم حدود ۰.۲۳۸ و ضخامت غشاء داخلی پوسته ۰.۰۴۷ میلی‌متر است. نسبت وزن پوسته، زرده و آلبومین به کل وزن تخم به ترتیب ۱۵.۲ درصد، ۲۵ درصد و ۴۹.۸ درصد است. تخم‌گذاری کبک در شرایط طبیعی از اواسط اردیبهشت تا اواخر تیر تخم‌گذاری می‌کند و نظر به این که پرورش کبک به صورت صنعتی مدنظر است تا توجیه اقتصادی داشته باشد، لذا بایستی سیستم نور مصنوعی، خوراک فرموله شده و جایگاه مخصوص با مدیریت قبل و بعد از شروع تخم‌گذاری تداوم تولید تخم در گله داشته باشیم. بنابراین تهیه کردن شدت روشنایی ۱۵-۱۰ لوکس نور در طول هر دوره تخم‌گذاری از ملزومات تخم‌گذاری کبک ماده محسوب می‌شود.

تعداد تولید تخم به ازاء هر کبک مولد در دوره اول ۲۵ تا ۴۰ تخم، در دوره دوم ۵۰ تا ۵۵ تخم و در دوره سوم ۴۵ تا ۵۰ تخم خواهد بود

جمع‌آوری و ذخیره‌سازی تخم‌ها در صورت استفاده از آشیانه‌های دسته جمعی، تخم‌ها باید حداقل ۴ بار در روز جمع‌آوری شوند.

تخم‌ها را پس از تمیز کردن با پارچه تمیز و خشک، حداکثر تا دو هفته و در دمای ۱۵ درجه سانتی‌گراد و رطوبت حدود ۷۵ درصد و به شکلی که سر کوچک تخم‌ها رو به پایین باشد نگهداری می‌کنند و بهتر است روزانه آنها را تحت زاویه ۴۵ درجه بچرخانند. تخم‌هایی که بیش از ۱۴ روز نگهداری می‌شوند امکان جوجه‌کشی کمتری دارند و ۲ روز دیرتر از تخم بیرون می‌آیند. جوجه‌کشی و ماشین جوجه‌کشی دوره جوجه‌کشی کبک ۲۴ روز می‌باشد.

وزن جوجه کبک یکروزه بطور متوسط ۱۴ گرم است. درجه حرارت ماشین جوجه‌کشی باید ۲۸ درجه سانتی‌گراد بوده و میزان رطوبت آن ۶۵ درصد تنظیم گردد. در روز تولد جوجه‌ها میزان رطوبت بایستی ۸۰ درصد باشد اگر رطوبت در مرحله جوجه‌کشی به اندازه کافی نباشد موجب خشک شدن پوسته داخلی تخم‌ها گشته و جوجه‌ها به سختی می‌توانند پوسته داخلی و خارجی تخم را شکسته و از تخم خارج شوند.

در صورت استفاده از ماشین‌های جوجه‌کشی معمولی، گذاشتن پارچه‌ای مرطوب تمیز داخل دستگاه و یا استفاده از مرطوب‌کننده‌های اتوماتیک در داخل دستگاه هچر الزامی است. ماشین‌های جوجه‌کشی تمام خودکار رطوبت و حرارت را به طور خودکار تنظیم می‌کنند. یکی از مسائل مهم در افزایش میزان جوجه‌درآوری چرخش تخم‌ها در داخل دستگاه جوجه‌کشی است. این عمل مانع از آن می‌شود تا جنین به سطح پوسته نزدیک و به آن بچسبد که در این صورت ضمن پاره شدن شالاز تخم، موجب مرگ جنین خواهد شد. سیستم چرخش اتوماتیک ماشین جوجه‌کشی هر یک ساعت یکبار مانع از برور مسئله فوق شده و موجب جوجه‌کشی موفق خواهد شد

شرایط ماشین جوجه‌کشی

. دوره جوجه‌کشی ۲۲ تا ۲۴ روز است

دمای دستگاه جوجه‌کشی از روز اول تا بیستم باید ۲۸ درجه سانتی‌گراد باشد

دمای هچر در روز بیست و یکم باید ۲۲ درجه سانتی‌گراد باشد

چرخش تخم‌ها باید ۳ تا ۲۴ بار در روز صورت گیرد

وضعیت فرارگیری تخم‌ها در دستگاه جوجه‌کشی باید به شکلی باشد که انتهای کوچک تخم‌ها به طرف پایین و انتهای بزرگتر به طرف بالا باشد

میانگین درصد تخم‌های قابل جوجه‌کشی در کبک ۹۰ درصد است.

میانگین درصد جوجه‌درآوری تخم‌های کبک ۸۰ درصد است.

مسائل و مشکلاتی که منجر به پایین آمدن جوجه‌کشی می‌شود

مسائل و مشکلات دوره پرورش

- ۱- استفاده از والدین خیلی مسن
- ۲- استفاده از والدهای آسیب دیده (مریض، لنگ و بدشکل)
- ۳- وجود نسبت نامناسب نرها به ماده‌ها
- ۴- همخونی بیش از حد
- ۵- نوردهی نامناسب محیط پرورش
- ۶- افزایش بیش از حد دمای سالن پرورش
- ۷- استفاده از جیره غذایی با کیفیت پایین و یا کهنه

مسائل و مشکلات دستگاه جوجه‌کشی

- ۱- تغییر سریع دما بین سردخانه و دستگاه جوجه‌کشی
- ۲- دما و رطوبت نامناسب دستگاه
- ۳- دمای بالای ساختمان جوجه‌کشی
- ۴- چرخش نامناسب تخم‌ها
- ۵- نظافت و بهداشت نامناسب

زمانبندی امور در ماشین جوجه‌کشی

- ۱- ضد عفونی دستگاه جوجه‌کشی، هچر و سینی‌ها
- ۲- گاز دادن دستگاه ۲ روز قبل از قرار دادن تخم‌ها و روشن کردن آن برای انجام تنظیمات و ثابت نمودن دما و رطوبت آن
- ۳- خروج تخم‌ها از سردخانه به اطاق انتظار جهت تعدیل دمای آنها و حذف تخم‌های کثیف، شکسته، بدشکل و خارج از اندازه
- ۴- چیدن تخم‌ها در سینی‌های جوجه‌کشی (سر کوچک به طرف پایین) و تثبیت شرایط ماشین جوجه‌کشی و گازدهی آن
- ۵- چرخش تخم‌ها ۲۴ مرتبه در روز
- ۶- مشاهده و ثبت شرایط ماشین جوجه‌کشی بطور مرتب
- ۷- انتقال تخم‌ها به هچر در روز بیست و یکم، تغییر دما و رطوبت دستگاه و توقف چرخش تخم‌ها در هچر
- ۸- نگهداری جوجه‌های متولد شده در هچر به نحوی که قبل از خروج کاملاً خشک شوند
- ۹- خارج کردن جوجه‌ها از هچر و قرار دادن آنها در جعبه‌های تمیز با کاغذهای ضخیم در کف

بیماریها

مقاومت در مقابل بیماریها چیزیست که پرورش دهندگان انواع حیوانات به دنبال آن هستند. کبک حیوانی مقاوم به بیماریها اما چنانچه در مواجهه با دوز عفونی هر بیماری قرار گیرد مبتلاء خواهد شد و به دلیل خاصیت انتشار در سیستم پرورش متراکم مشکلات قابل ملاحظه‌ای را به دنبال خواهد داشت.

بیماریهای شایع ویروسی در کبک‌ها عبارتند از نیوکاسل و مایکوپلازما ، بیماریهای باکتریایی شامل سالمونلا و کلامیدیا و بیماریهای انگلی شامل کوکسیدیوز و کرم نای است. به سبب اهمیت کوکسیدیوز و مایکوپلازما به آنها اشاره می‌شود.

کوکسیدیوز عامل بیماری یک انگل تک سلولی می‌باشد که نسبت به بسیاری از ضدعفونی‌کننده‌ها مقاوم است. این بیماری شایع‌ترین علت مرگ و میر جوجه‌ها در هفته‌های اول زندگی می‌باشد. از علل بروز این بیماری در گله‌های پرورش کبک رطوبت زیاد بستر را می‌توان برشمرد.

برای مقابله با بیماری افزایش تهویه یا افزایش قطر بستر و تشخیص سریع و به هنگام بیماری بسیار مهم است. برای درمان از داروی آمپرولیوم استفاده می‌شود. مایکوپلازما مایکوپلازما عامل بروز یک بیماری تنفسی است که توانایی انتقال از طریق تخم را دارد.

چنانچه گله مولد به این بیماری مبتلاء شود سبب تلفات بالا در جوجه‌های حاصل می‌شود و می‌بایست گله مولد را حذف نمود. داروی تایلوزین تا حدودی میزان مرگ و میر را کاهش می‌دهد. واکسینا سیون امروزه برای جلوگیری از بروز بیماری ویروسی نیوکاسل از دو نوع واکسن B1 و لاسوتا در مراکز پرورش کبک استفاده می‌شود.

واکسن B1 در سن یک هفتهگی از طریق آب آشامیدنی خورنده می‌شود. واکسن لاسوتا در سن ۳۰ روزگی داده می‌شود و پس از آن نیز به صورت ماهیانه تکرار می‌شود.

مرکز اطلاع رسانی طیور ایران

www.bankpoultry.ir

<https://t.me/bankpoultry>